І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 148. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 13-го СЕРПНЯ 1965 — 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 13, 1965 No. 148. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 12-го серпня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ БІЛЬШІСТЮ 57 ДО 33-ох ГОЛОСІВ ПРИЙНЯВ ПРОЄКТ ПРО СТВОРЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МІСЬКИХ СПРАВ. Це сталося 11-го серпня, і президент Джансон хвалив Сенат за це рішення та заявив, що новий Департамент Міських і Мешканевих Справ працюватиме для добра всіх людей. „Ми хочемо подбати, — казав Президент — щоб кожда родина в Америці мала гідне мешкання та жила в околиці, що нею можна б похвалитися". Схвалений Сенатом проєкт піде до спільної Конґресової Конференції на узгіднення текстів Палати і Сенату, які дещо різняться між собою. Голова Конференції посадників ЗДА, посадник Гонолюлю Ніл С. Блесделл назвав прийняття закону про Міський Департамент милевим кроком в розвитку американських міст.

СЕНАТ СХВАЛИВ ОДИН БІЛЬЙОН ДОЛЯРІВ НА ЗБІЛЬШЕННЯ ПЛАТНІ ВІЙСЬКОВИКАМ більшістю 89 голосів до 0. Внаслідок цього рішення більше як 2,500,000 військовиків дістануть більші платні вже в найближчому місяці, якщо до того часу Президент підпише закон. Окрема Конґресова Комісія має узгіднити різниці між двома законопроєктами, які прийняли Сенат і Палата Репрезентантів. Зі збільшеної платні скористають також емерити та резервісти. Уряд проєктував збільшити платню військовикам на 447,586,000 дол., але Конґрес більше як подвоїв цю суму. Палата збільшила платні пересічно на 7.2 відсотка, Сенат збільшив платні воякам на 11 відсотків. Конференція узгіднить різниці в текстах обидвох проєктів.

СЕКРЕТАР ВНУТРІШНІХ СПРАВ СТЮАРТ ЮДОЛЛ ТУРБУЄТЬСЯ ЗБІЛЬШУВАННЯМ НАСЕЛЕННЯ в світі і твердить, що коли зріст населення на Землі буде збільшуватися в теперішньому темпі, то численні проблеми, важливі для людства, будуть зовсім нерозв'язані. Юдолл зізнавав в Сенатській Підкомісії Урядових Операцій і підтримував законопроєкт, щоб урядові аґенції могли інформувати населення в ЗДА і в світі про контролю народин. В 1965 році населення світу виносить 3.5 більйона, а в 1900 році воно становило менше як 1.5 більйона. Справу контролі народин обговорювали зі становища економічного і морального. Ця справа є важна в цілому світі, і її треба конче розв'язати.

ДЕПАРТАМЕНТ РІЛЬНИЦТВА ЗВІТУЄ, ЩО ЦЬОГО РОКУ БУДЕ РЕКОРДОВА РІЛЬНИЧА ПРОДУКЦІЯ, хоч засівна площа є одною з найменших в останніх роках, і хоч уряд всіми засобами старається зменшити продукцію фармерів, бо в урядових магазинах є великі запаси рільничих продуктів. До збільшення рільничої продукції причинилися такі фактори, як добра погода в рільничих стейтах ЗДА та дальший поступ в технології. Рекордовий врожай є на кукурудзу та на риж, сою й кормове зерно, а також на сіно. На 1-го серпня цьогорічні жнива виглядали на 18 відсотків краще, як пересічні річні збори в 1957-1959 роках, на 6 відсотків краще від попереднього року і на 3 відсотки більші в порівнянні з дотеперішнім рекордовим роком — 1963.

У СВІТІ

ПОЛІТИЧНА КРИЗА У ГРЕЦІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ 25-річний король Константин конферував 80 хвилин із Стефаном Стефанопульосом, який прийшов повідомити короля, що він не дістав підтримки від своєї партії на уряд прем'єра. Таку саму долю зазнав був десиґнований раніше на прем'єра голова парляменту Ґеорґ Атаназідіс Новас. Димісіонований 15 липня 77-літній Ґеорґ Папандреу заявив, що він виїздить в край, щоб дістати підтримку для нових виборів. Але король не хоче тепер ані нових парляментарних виборів ані повернути Папандреу на становище прем'єра. Не виключене проголошення військової діктатури.

У БРИТАНІЇ ПОЗБАВЛЕНО почесного відзначення, як члена Ордену Британської імперії, Гаролда А. Р. Філбі: те відзначення він дістав був у 1946 році за заслуги для британської військової розвідки під час війни. Однак згодом Філбі, журналіст, став на службу Совєтів: він у 1951 році попередив був шпигунів Доналда, МекЛіна і Гю Бурджеса, що їм грозить арештування і вони встигли втекти до Москви, а сам він — виявлений британською контр розвідкою — втік з Ливану до Москви у 1963 році.

КОНҐОЛІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР МОЙСЕ ЧОМБЕ ВІДЛЕТІВ зі своїм міністром фінансів до Европи — старатися за інвестиції західньо-европейського капіталу в Конґо задля піднесення тамошнього промислу й торгу. Перших два дні своєї 10-тиденної подорожі Мойсе Чомбе переведе в Західній Німеччині на нарадах з тамошніми фінансістами і промисловцями.

СУДАН ДІСТАВ ЗАПЕВНЕННЯ від своїх сусідів — Кенії, Замбії і Етіопії, що вони не будуть сприяти суданським революціонерам і партизанам. Так само конґолійський уряд, перемігши своїх партизанів у східній частині Конґа, перестав цікавитися Суданом. Комуністи використовували ворожнечу між південними чорними і північними арабськими суданцями для сіяння хаосу у східній Африці.

СІНҐАПУР, ЩО ВІДДІЛИВСЯ ВІД ФЕДЕРАЦІЇ МАЛЯЙЗІЇ ЗВЕРНУВСЯ до Британії з просьбою щоб вона залишилась із своїми базами на Сінґапурі. Сінґапурський прем'єр Лі Куан Ю ствердив, що коли б з Сінґапуру відійшли британці, то 400.000-на індонезійська армія вислала б проти Сінґапуру своїх 40.000 вояків, які знищили б і Сінґапур і Малаєзію. Індонезійський військовий міністер Насусіон заявив, що він „знищить" Сінґапур, якщо той толеруватиме далі британські військові бази.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" ПРОГОЛОСИЛА, що в Компартії є забагато членів. В останньому році включено до партії 880.000 кандидатів, а за останніх 4 роки прибуло туди 2 мільйони членів і тепер компартія СССР має 12 мільйонів членів на 226 мільйонів населення. „Правда" нарікає, що затратилась в партії „пропорція" між селянами й робітниками та „інтелектуалами", не назвавши їх дійсним іменем — кар'єристів - пристосуванців та апаратчиків.

ЗА ДВІ МИЛІ ВІД СТОЛИЦІ КАШМІРУ велася впродовж сьоми годин битва між індійським військом та „інфільтраторами" з Пакистану, яких буцім-то було коло 1.200 вояків реґулярної пакистанської армії. Індійські власті твердять, що вони панують над ситуацією та що завдали пакистанцям великих втрат, але не подають ніяких циферних даних про втрати обох воюючих сторін.

СССР ЗАКУПИВ В КАНАДІ 187 МІЛЬЙОНІВ БУШЛІВ ПШЕНИЦІ ЗА $450,000,000

Вінніпеґ. — Совєтський Союз закупив у Канаді 187 мільйонів бушлів пшениці, довівши довжну суму Совєтів Канаді за закупи збіжжя у цьому році до суми 450 мільйонів долярів. Це найбільший закуп Совєтами збіжжя у „капіталістів" від 1963 року, коли-то Совєти купили в Канаді, Америці й інших західних країнах збіжжя разом на понад 450 мільйонів бушлів. Цю останню трансакцію між СССР і Канадою оприлюднено на пресовій конференції у Вінніпеґу, на якій, поруч із канадійським міністром торгівлі Мічеллем Шарпом приявним був також заступник міністра закордонної торгівлі СССР Н. Ґ. Осіпов. Цей останній у своїй короткій промові закликав Канаду, щоб вона з свого боку в більшій мірі купувала совєтські вироби. Кілька днів тому в Арґентині оприлюднено, що Совєти закупили там 1,100,000 тонн пшениці. Разом у цьому році Арґентина продала Совєтам уже 2,100.000 тонн збіжжя. Теперішня совєтсько - канадійська трансакція стосується частинно зерна, частинно муки. Всі перші коментарі про цю подію підкреслюють головний її зміст: у Совєтському Союзі панує перманентна сільсько - господарська криза, причиною якої не є погана погода й інші стихійні лиха, а найбільше лихо — комуністичний експеримент із скасуванням приватної земельної власности і перетворення хліборобів у невільників які виконують тільки важку працю і накази анальфабетних комуністичних апаратчиків. В березні цього року перший секретар Компартії СССР Леонід Брежнєв признав, що сільсько - господарська продукція зросла в останніх шістьох роках тільки на 10% замість передбачених у паперовому плянуванні — 70%. Совєтська преса проголосила була недавно що збір озимини був непоганий, проте водночас нарікала на посуху й заповідала, що остаточний вислід цьогорічних жнив буде знову куди гірний, як його сподівалися. Американські чинники заявили півофіційно, що вони не мають ніяких застережень до цієї останньої совєтсько - канадійської трансакції та що Америка також була б згідна продати поважну скількість збіжжя Совєтам, як би вони в цій справі звернулися до неї.

5 сенаторів проти консулятів СССР в ЗДА

Вашинґтон. — П'ять сенаторів, членів Сенатської Комісії Закордонних Справ, гостро противляться затифікації договорів між ЗДА і СССР в справі створення нових консулятів СССР в цій країні, тому, що це були б лише нові станиці комуністичного шпигунства в ЗДА. Нові консуляти мають бути відкриті в Шикаґо, Ню Йорку й Сен Франсіско, а ЗДА мали б відкрити свої консуляти в Одесі, Києві й Ленінграді. Проти совєтських консулятів виступали сенатори Френк Лавші з Огайо, Бурк Гікенлупер з Айови, Джан Дж. Вілліямс з Делавару і Карл Мундт з Південної Дакоти. Крім цих чотирьох сенатор Томас Дж. Дадд із Коннектикату, склав окрему заяву в цій справі. Він сказав, що відкриття нових совєтських консулятів скріпить СССР в холодній війні, бо всі „совєтські дипломати мають невилікувальну схильність до шпигунства". Згадані вище 4 сенатори були проти нових станиць совєтського шпигунства ще й тому, що консулярні урядовці користуватимуться дипломатичним імунітетом, і тому не можна буде їх судово переслідувати за шпигунську діяльність. Голова Комісії Закордонних Справ, сенатор Дж. В. Фулбрайт, заявив, що договір не визначає місць ані числа нових консулятів, тільки створює загальні можливості для їх діяльности, коли б вони були відкриті.

В Білому Домі відбулася конференція в справі недостачі води

Вашинґтон. — Президент Джансон скликав на 11-го серпня конференцію в справі недостачі води в кількох східньо - середніх стейтів. В конференції взяли участь губернатори Ню Йорку — Рокефеллер, Гюз — Ню Джерзі, Скрентон — Пенсилвенії і Террі — Делавар та посадники міст: Нюйорку, Ньюарку, Кемпдену і Джерзі Сити. Президент Джансон відкрив конференцію і заявив, що федеральний уряд вишле фахівців до тих міст, що відчувають брак води, щоб на місці ствердити, яким способом федеральний уряд зможе допомогти цим міським управам збільшити запаси води. З цієї наради, покищо, не буде негайної допомоги тим містам, яким грозить недостача води, коли і далі буде посуха в районі вище згаданих стейтів. Але уряд зможе допомогти в тому напрямку, що згадані міста зможуть в найближчому часі подбати про те, щоб можна було користати з морської води, яку треба буде відсолонити. В Ню Йорку вже заповіли дальші обмеження води, бо запаси в збірниках щодня зменшуються.

Чудо в Заблудові має широкий відгомін серед населення Польщі

Торонто. — Тижневик „Наша Мета" подав у числі з 7 серпня ц.р. таку новинку: „Часописи кількох останніх тижнів приносять сенсаційні вісті про чудесну появу Матері Божої в Заблудові біля Білостока в нинішній Польщі. Пречиста Діва через одну -дівчину візвала людей молитись з приводу грядучих великих нещасть і близької війни та заповіла, що явиться ще раз в неділю 30-го травня 1965 р. Коли населення околиці Заблудова довідалось про те від згаданої дівчини, зібралось того дня багато народу, щоб бути свідком чудесної появи Матері Божої. І справді, в год. 6:30 веч., небо запалало ясним сяйвом і в ньому з'явилась Божа Матір, викликаючи серед зібраних святе захоплення, радість, сердечні молитви і сльози. З тієї пори маси паломників приходять з усіх сторін до Заблудова на місце чудесної появи з своїми турботами і молитвами. Комуністична цензура заборонила часописам щонебудь писати про цю незвичайну подію. Церква теж не заняла супроти неї покищо становища. Комуністичний режим буде, річ ясна, всіми способами старатись затаїти, понизити, ба навіть оплюгавити чудесну подію, так як це робить цей режим на Україні, де в Середнім к. Война з'явилась теж перед кількома роками Пречиста Діва місцевій дівчині і куди, не зважаючи на сувору заборону комуністичної влади, спішать паломники з усіх усюдів, навіть з центральних земель України, про що повідомляє комуністична преса. Чудесні появи Пречистої Діви Марії на окупованих безбожницьким режимом землях, замешкалих побожним християнським населенням, зводить унівець антирелігійну пропаґанду комуністів".

ЯК І ЗАВЖДИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Троє в'єтнамських хлопчиків, сидячи на березі ріки, із зацікавленням приглядаються, як південнов'єтнамські вояки переходять через „міст" на ріці поблизу села Ксуан Лок.

СОВЄТИ РОЗМЕЖОВУЮТЬ СПРАВИ РОЗЗБРОЄННЯ І В'ЄТНАМУ

Женева. — Представник СССР на міжнародній конференції роззброєння Семйон Царапкін заявив у середу 11 ц. м. на обіді з журналістами, що Совєти не лучать справи міжнародного роззброєння із справою В'єтнаму, бо тоді проблема роззброєння опинилась би у сліпому куті, чого Совєти ніби не хочуть. Водночас Царапкін заявив, що Совєти готові підписати однаково договір про заборону всіх без вийнятку ядрових експериментів, себто також підземних, як також договір про заборону поширення ядрової зброї, але тут же зголосив такі передумови, що їх Захід відкидає. Щодо заборони підземних атомових експериментів, то Царапкін відкидає будь-яку міжнародну контрольну систему: мовляв, Совєти перевели від 1963 року тільки один підземний експериментальний вибух, а переводять такі вибухи тільки ЗДА і тільки ЗДА наполягають на створення міжнародної контрольно-інспекційної системи. ЗДА стоять на становищі, що сейсмографічні апарати все ще не всилі розрізнити землетруси від потрясень, спричинених вибухом ядрових матеріялів. — Що стосується договору проти поширення атомової зброї, то Царапкін узалежнив згоду на нього збоку Совєтів від перекреслення американського пляну про атомову різнонаціональну фльоту в рямцях НАТО та від зобов'язання, що Німеччина ніколи й у ніякій формі не буде допущена до орудування атомовою зброєю в НАТО. Тому ця остання заява Царапкіна має радше теоретичне значення. Однак фактом є, що ще 3 серпня ц. р. Царапкін заявив на 17-членній Женевській конференції роззброєння, що „не може бути ніякого поступу у справі роззброєння, поки З'єднані Держави продовжують свою аґресивну політику у В'єтнамі."

Битва за місто Дукко у Південному В'єтнамі скінчилася комуністичною поразкою

Сайґон. — Кількаденна завзята битва, яка велась на шляхах, що ведуть до місцевости Дукко, де невеличка південно-в'єтнамська й американська залога була з усіх сторін обложена комуністичними повстанцями, скінчилася прогрою комуністів. Кількатисячна колона державного південно-в'єтнамського війська, яку комуністичні партизани спершу розкололи були на дві частини й тримали ввесь час під густим обстрілом снайперів, таки прорвалася до самої тієї укріпленої місцевости. Вирішну ролю відіграло тут американське летунство, яке перевело 46 налетів проти комуністичних партизанів, розпорошивши їх настільки, що державне в'єтнамське військо могло маршувати вперед. Деякі західні кореспонденти у Південному В'єтнамі твердили, що комуністичне командування рішило - було зробити з тієї битви пробний камінь власної та в'єтнамсько-американської сили. Комуністам страшенне залежало на запануванні над шляхом ч. 19, що веде через табір у Дукко до самого кордону „невтральної" Камбоджі, яка насправді є „безпечним запіллям" партизанів. Американці перевезли частини 173-ої парашутної бриґади і 1-ої піхотної дивізії на летовище в Плейку, приготовляючи ті війська на випадок, коли б біля Дукко ситуація стала настільки критичною, що треба було б кинути туди у бій також ті добірні американські війська. Водночас американське летунство продовжувало бомбардувати Північний В'єтнам.

Хор „Прометей" та артист В. Шуст виступатимуть цього тижня на Союзівці

Союзівка, Керґонксон, Н. Й. — Атракцією кінця тижня на цій відпочинково розваговій оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах буде вечір пісні і слова в суботу 14 серпня ц. р. о год. 8:30 веч. В багатій програмі цього вечора виступить хор „Прометей" із Філядельфії під диригентурою Івана Задорожного, як також відомий артист нюйоркських театрів п. Василь Шуст з рецитаціями творів українських поетів в англійському перекладі. Вечором пісні і слова проводитиме п. Володимир Гентиш. Після програми — забава з танками при звуках оркестри „Амор". Відбудеться забава також день перед тим, в п'ятницю 13 серпня увечері.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

У Мюнхені відбувся Другий Здвиг Українців Німеччини

Мюнхен. — В днях 31-го липня і 1-го серпня відбувся тут заходами Центрального Представництва Української Еміґрації в Німеччині (ЦПУЕН) і під протекторатом баварського міністра д-ра Ганса Шіна Другий Здвиг Українців Німеччини. Першою частиною Здвигу було віче. Почалося воно молитвою, яку провів митрофорний протоєрей, декан УАПЦ на Баварію о. П. Дубицький, а відкрив його привітальним в українській і німецькій мовах словом мґр Антін Мельник, голова ЦПУЕН. Промовець вказав на живучість, зорганізованість та активний патріотизм українців у Німеччині, які після двох десятків років перебування на чужині остаються вірними Батьківщині та розбудовують наше національне життя, що його в Батьківщині придавлює наш відвічний ворог — Москва. З черги виступили з усними привітами представник баварського уряду радник Міхаель Штокер та президент Центрального Об'єднання Чужинецьких Втікачів у Німеччині К. Одробни. Головну промову виголосив ред. Данило Чайковський, подаючи слухачам пластичний образ української дійсности не тільки на чужині, але і в Батьківщині. Після промови ред. Данила Чайковського в німецькій мові говорив ред. Мирослав Антохій, даючи численним чужинецьким гостям аналітичну оцінку праці української еміґрації та рівночасно пов'язуючи її із змаганням цілого українського народу, який продовжує боротьбу за волю. Після згаданих доповідей ген. секретар ЦПУЕН п. Володимир Леник прочитав проєкт резолюцій, які всі прийняли однодушно довготривалими оплесками. На цьому закінчилася перша частина Здвигу, а після перерви розпочалася мистецька програма — концерт. Програма концерту складалася з двох окремих частин: перша, що в неї входили виступи відомих наших мистців — піяністки Галини Коваль та співаків Оксани Сов'як і Миро Скали-Старицького, першого тенора Королівської опери „Ля Моне" в Брюкселі — друга, більш фолкльорного характеру, із співами дівчат, виступами молодих бандуристів, співами місцевого мішаного хору і танцями. Чергового дня в неділю, о год. 9 від українців в Німеччині був складений вінок на могилі Невідомого Вояка, а о год. 10 Апостольський Екзарх для українців-католиків в Німеччині Преосв. Кир Платон Корниляк в асисті о. Ґамбера й о. д-ра І. Гриньоха (дияконував о. рад. Ст. Дмитришин) відслужив Архиєрейську Св. Літургію в Театінеркірхе.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ПО НАУКУ ДО КАПІТАЛІСТІВ

Останніми роками, — розповідає 10 липня в часописі „Рабочая Газета" Н. Яременко, — провідні інженери-конструктори Краматорського (Донбас) — Бондарчук, Єріна, Борисенко, Кулик, Друзяка та інші їздили не лише до Чехо-Словаччини, Угорщини, Східньої Німеччини, але й до Італії та Франції. Там вони вивчали закордонний досвід варстатобудівництва.

БАГАТОЛІТНІЙ БРУД

На фабриках Бердянського (Запорізька область) почався похід за впровадження „виробничої естетики", — розповідає 10 липня в часописі „Рабочая Газета" В. Кожем'яка. — З чого ж почали? Миють вікна, чистять підлоги... На фабриці шляхових машин доводилося шкребти підлогу лопатами — інакше не піддавався багатолітній бруд.

У ПАРКУ СИДІТИ НЕБЕЗПЕЧНО

Біля міста Слов'янського розташовано велике селище Черевківка. Чарівні літні вечори кличуть до парку. Але краще туди не йти, — розповідає Е. Лемешко, мешканка Черевківки, в „Рабочій Газеті" з 10 липня. — На лавках сидіти небезпечно. Чого доброго у вечірніх присмерках і життя можна позбутися.

СУД НАД ЮНАКАМИ

Крим. Ялта. Суд над гуртком юнаків. „Їх злочин був ганебним", — каже спеціяльний кореспондент „Молоді України", режисер І. Світояр (часопис з 11 липня). — Який злочин, він замовчує. Лише подає, що під час суду відбувся такий діялог. Засідатель-завідувачка Ялтинського міського відділу народної освіти — запитує одного з підсудних:

— Чи бачив ти кінокартину „Молодо 'Гвардія"?...

— Вона назвала ще й інші кінофільми.

Юнак похитав головою:

— Вони дуже давно йшли. Я тоді був ще маленький.

— А такі?... — засідатель назвала кілька американських кінофільмів.

Всі п'ятеро на лаві підсудних жваво закивали головами.

ПІВЛІТРІВКИ

Хочеш випити склянку лимонади — бери півлітрівку, бо менших пляшок немає — розповідає з Чернігова М. Фаєвцов („Радянська Україна" з 11 липня). — Всюди для покупця півлітрівки: з неї він п'є і пиво, і мінеральну воду і вино...

АҐІТАЦІЙНІ ПОЇЗДИ НА ПОЛЯХ

Кореспондент „Радянської України" (Часопис з 9 липня) повідомляє з Харкова, що в Балаклії організували аґітаційний поїзд, призначений для обслуговування колгоспників на жнивах.

З ДОПОМОГОЮ СТАРОДАВНЬОЇ ЛОПАТИ

Городнянська харчова фабрика на Чернігівщині. Який тут рівень механізації? „Ми гостро відчуваємо нестачу сучасного обладнання, — розповідає 11 липня в „Радянській Україні" директор М. Фаєвцов. — Взяти хоч би хлібобулочний цех. Тісто ріжемо звичайними столовими ножами, зважуємо на звичайних тарілкових вагах, садимо в піч з допомогою стародавньої лопати".

ЗЕЛЕНЕ БОРОШНО

На Ходорівському цукрокомбінаті опанували технологію виробництва трав'яного борошна та брикетів з конюшини і диких трав.

Це дуже поживний корм, — пише 10 липня із Львова кореспондент „Радянської України" — У ньому в п'ять-шість разів більше каротину, ніж у сухому сіні. Взимку такий корм для телят, поросят, курчат кращий за всякі ліки.

РОЗЦВІТКИ

Тридцять п'ять новинок для текстильних підприємств України створили молоді львівські мистці — випускники інституту прикладного та декоративного мистецтва. (З "Радянської України" 9 липня).

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Стан розвитку й добробуту

Ще недавні перестороги деяких економістів, щоб не ставитись до добробуту в Америці, як до явища тривкого й не легковажити можливостей повороту економічної рецесії, яка приходить після періодів господарської звишки, як відплив після припливу, ще такі недавні турботливі голоси — замовкли. Біржа, яку завжди вважалось за сейсмограф економічної ситуації, після кількох непевних днів ще два місяці тому, виявляє знову зацікавлення чи не всіма великими варстатами продукції. „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" у своєму господарському звідомленні в числі за 16 серпня ц. р. стверджує: „Господарська активність зростатиме впродовж 1966 року. Так званої „втрати розгону на високому рівні", передбачуваної на пізні місяці 1965 і на 1966 — не буде".

У зв'язку із дальшою доброю господарською ситуацією сильну позицію мають ті американські економічні політики, які поручали обниження прибуткового податку, вбачаючи в ньому сильний психологічний поштовх для покупців, та які не лякалися збільшування державних видатків на школи, шляхи, суспільну опіку. Стан затруднення в країні зростає й автоматично паде цифра безробітних. Безробіття між жонатими чоловіками впало до 2.3%, між мужчинами понад 20 років — до 3.1%. Названий журнал не виключає, що при продовженні теперішнього господарського розмаху можна дійти до майже повної ліквідації безробіття. Правда, такий господарський розмах породжує небезпеку дальшої спіралі винагород і цін, ото ж не виключає марива інфляції, однак будуть застосовані проти неї відомі засоби: кредит стане трудніший і дорожчий, державні видатки на невійськові цілі можуть дещо обнизитись. Однак покищо й цієї небезпеки на близьку майбутність нема.

Цей стан добробуту і розвитку підвищує авторитет Америки у широкому світі. Америка може дозволити собі на те, чого ніяк не всилі вчинити комуністичні країни: коли у „людових республіках" завжди стоїть дилема „гармати або масло", то в Америці збільшені видатки на збросння ні трохи не обнижують життьового стандарту близько двістімільйонової нації. Комуністична пропаґанда закидає Америці, що вона „потребує війни" для розгону економічного життя. Це очевидна нісенітниця, яку комуністи торочили й під час Корейської війни. Очевидно, американські збройні сили мають збільшитись на 340.000 осіб і на яких 36.000 цивільних робітників, а війна у В'єтнамі посилила замовлення держави у важкому промислі. Але ж в комуністичних країнах військовий бюджет завжди був найвищий і важкий промисел був завжди фаворизований. Справа не в замовленнях Уряду, а в загальній системі приватної ініціятиви, приватної продукції і суперництва та в покупній силі маси громадян. Тому широкі верстви народу не відчувають у щоденному житті переходу з стану миру у стан війни, чи — навпаки — з стану воєнного у мирний.

Америка переживає тепер не тільки стан матеріяльного добробуту. Схвалено закони величезної ваги: про медичну опіку для старших людей і про громадські права, про будівельну програму на 7 і пів більйона долярів. Конґрес нараджується над підвищенням мінімуму платні, над законом про боротьбу проти бідности, над законом про встановлення окремого департаменту для міських справ, про опіку над мистецтвом, про створення дослідного центру для справ комунікації. Це все докази розвитку й добробуту.

Католики і діялог з комуністами

В деяких країнах світу почалася останнім часом пресова дискусія на тему діялогу католиків з комуністами, тобто можливостей контактів — зустрічей і розмов між віруючими католиками і визнавцями марксистського світогляду — комуністами. З деяких висловів голови і провідних репрезентантів Католицької Церкви про конечність місійної праці серед ворожих і до віри в Бога і до Католицької Церкви людей і про можливість зустрічей і розмов навіть і з атеїстами, дехто з надто поквапних коментаторів зробив передчасний висновок, що Католицька Церква готова йти на діялог з комуністами.

За започаткування такого діялогу виступає дуже наполегливо комуністична пропаґанда, видаючи часто свої бажання й інтенції уже за дійсність. Деякі комуністичні чи й „прогресивні" газети пробують навіть твердити, що такий діялог між католиками і комуністами існує вже здавна. Проте ж, не зважаючи на такі запевнення й твердження, досі Католицька Церква ні її ієрархії в різних країнах ніякого офіційного діялогу з комуністами не почали. Відбуті недавно у Франції конференції з участю деяких католицьких священиків лівого спрямування відбулися без згоди католицької ієрархії тієї країни й були засуджені нею.

Справжнє ставлення проводу Католицької Церкви до справи діялогу з комуністами було висловлене Папою Павлом VI в його цьогорічній промові до членів Союзу Італійських Християнських Робітників. Попереджуючи їх про конечність бути постійно чуйними і непримиренними у відношенні до усякої ворожої Христовій вірі пропаґанди, підшептів і залякувань, обіцянок та спокус і запрошень до порозуміння та співпраці, Папа Павло VI ствердив, що за усім цим криється найгірший обман — намагання використати політичну силу і престиж християнського робітничого руху для „навернення" робітників до ідеології, позбавленої Бога та діяметрально протилежної християнському світоглядові і для здобуття влади та встановлення соціяльного і політичного режиму, який ліквідує всі людські свободи в тому й свободу віри. Водночас із цим Папа закликав робітників ставитися до своїх невіруючих товаришів праці льояльно і з пошаною, але разом з тим завжди й усюди залишатися вірними своїм християнським переконанням.

Коментуючи цю промову Папи Павла УІ католицька преса Італії й інших країн ствердила, що будь-який діялог між християнами і комуністами є неможливий не тільки тому, що комуністична сторона намагається використати кожну спробу в цьому напрямі для своїх тактичних політичних і пропаґандивних цілей, але й тому, що комуністи вимагають від своїх партнерів переходу на їхні марксистські позиції і заперечення всього того, що є основою кожної релігії. Все ж таки, католицька преса не виключає можливостей зустрічей із марксистами і комуністами, але й навіть вимагає безупинної місійної праці католиків серед комуністів й атеїстів, веденої під аспектом апостольства молитви і чину.

„СОЮЗ НАВИВОРІТ"

Париж. — Політичний світ стоїть перед загадкою: яку ще несподіванку сьогодня або завтра принесе своїм союзникам генерал Де Ґолль, президент Франції. Перед своєю смертю Ленін сказав про Сталіна: „Цей кухар буде готувати тільки перчені страви"... До певної міри цими словами можна характеризувати й політику Де Ґолля.

Звичайно, це справа самих французів: вони в більшості голосували за Де Ґолля тому сім років, коли він кандидував на уряд президента з новою конституцією. Де Ґолль застеріг собі рішальне слово в закордонній політиці. І його партія, що нагадує собою колишній „Безпартійний блок для співпраці з урядом" у Польщі Пілсудського, безумовно виконує накази генерала. Раз між двома світовими війнами я мав розмову на одному конґресі в Парижі з поляком, противником Пілсудського. Варшавський гість переказував як факт, що Пілсудський в розмові з своїми підлеглими в палаці, де жив, сказав: — „Оце прокинувся я ранком і думав собі, чи почати війну проти Литви, чи відкласти надалі". І ніхто з дорадників Пілсудського не перечив, хоч кожному було ясно, до якої катастрофи довів би Пілсудський Польщу, почавши тоді війну з Литвою.

Закордонну політику Франції веде Де Ґолль. Це, як кажуть у Парижі, його царство - панство („домен резерв"). Уже раніше свої рішення в закордонній політиці Де Ґолль приймав деколи не так холодним розумом, як серцем. Однак за останній рік ці чуттєві рішення генерала трапляються все частіше. Його кроки в міжнародній політиці нагадують примхи: французькі делеґати з'являються на засідання Об'єднаних Націй і на конференції НАТО в такому малому числі, неначе хочуть показати свою погорду до цих установ. Французький уряд не післав своїх представників на конференцію для роззброєння, що відбувається в Женеві. На конференції Південно-східнього азійського бльоку (СЕАТО) французький делеґат присутній, але він, згідно з директивами президента, не бере участи в дискусіях, він „німий". Ще гірше на нарадах держав Европейського Спільного Ринку, що відбуваються у Брюсселі: генерал Де Ґолль, розгніваний на Комісію Европейського Ринку, відкликав своїх делеґатів, і наради 5-ох держав — учасників цієї організації відбуваються без участи Франції. Де Ґолль відмовився цими днями від участи Франції в Міжнародному Банку для допомоги країнам Азії й Африки під притокою, мовляв, цей банк буде під проводом ЗДА... Становище Де Ґолля у відношенні до НАТО таке, що — за коментарями американських військових фахівців — ідуть швидкою ходою приготування НАТО на випадок, коли б Де Ґолль проголосив виступлення Франції з НАТО. Вже тепер усі достави, які йдуть з Америки для збройних сил НАТО в Европі, скеровані до портів Данії, Норвегії і Німеччини, а не Франції...

Ця тактика Де Ґолля викликає все більше здивування, критику і злість в урядах країн, з якими Франція перебуває формально в союзі. Не кажучи нічого про ЗДА, що є в очах Де Ґолля „ворогом число 1", але в країнах Европейського Спільного Ринку, особливо в Голляндії та в Західній Німеччині Де Ґолль втратив усіх своїх давніх прихильників не придбав нових. Бо, відома річ: ультимативним тоном можна говорити з ворогами, але з союзниками-приятелями цей тон приносить лише шкоду обом сторонам. Де Ґолль, заявляє, що хоче замирення в В'єтнамі, але свою політику миротворця веде дивним способом: посилає свого міністра Мальро до Пекінґу з листом до Мао, але про це союзники Франції довідалися тільки з преси. Де Ґолль запрошує до себе в Париж вождів комуністичної Польщі, але про це своє рішення він не радився з союзним урядом Західньої Нілеччини.

Відомо, ця політика „доконаних фактів" дає неґативні наслідки для Франції в країнах, що є з нею в союзі. Зате Де Ґолля хвалять у комуністичних країнах, як „незалежного політика" і „ворога імперіялізу". Політика Де Ґолля поставила в дуже невигідне положення французьку компартію, що вірна Москві. Французькі комуністи згідні з закордонною політикою Де Ґолля, що розбиває єдність держав вільного світу, а через те не може рішуче виступити проти кандидатури Де Ґолля на уряд президента Франції та проти його внутрішньої політики.

Як би там не було, трудно сподіватися, щоб союзники Франції довго терпіли примхи французького генерала-президента. Звичайно, у Франції є сильна опозиція проти цієї „політики ультиматів", яку провадить Де Ґолль у відношенні до своїх союзників. Але коли приходить відповідний час, то звичайно колишні покривджені і ображені союзники стараються відплатити за примхувату політику голови союзної держави. Такі голоси перестороги лунають у Франції, але генерал на ці голоси не звертає уваги.

Viator

МОВО МОЯ...

Мово моя українська —
Батьківська, материнська,
Я тебе знаю не вивчену —
Просту, домашню, звичну,
Не з-за морів прикликану,
Не з словників насмикану,
Ти у мене із кореня —
Полем мені наговорена,
Дзвоном коси прокована,
В чистій воді смакована,
Болем очей продивлена,
Смутком багать продимлена,
З хлібом у душу всмоктана,
В поті людськім намокнута,
З кров'ю моєю змішана
І аж до скону залишена
В серці моїм...

Валентин БИЧКО

ЛИЦАР ГУЦУЛЬСЬКОГО РОДУ

„Чи ви були колинебудь на Чорногорі? Якщо ні, то відвідайте її при першій нагоді. Це ж бо одна з найцікавіших частин Карпат!"

Сторінка за сторінкою Віталій Волков у своєму романі „Довбуш", опублікованому Видавничою Спілкою „Тризуб" у Вінніпегу (стор. 304) розкриває край правдивого щастя, вічної краси, палкого кохання та завзятої боротьби за існування. А на цьому тлі — Олекса Довбуш — леґендарний герой, втілення помсти гуцулів за кривди, невгасний вогонь туги за правдою та справедливістю, головний опришок і лицар на всі гуцульські гори!

Довбуш! Спостережливий і допитливий, він ще змалку до всього придивлявся, бачив ті кривди, що їх завдавали чужинці - кровопивці. А коли підріс, то чув від коломийського вчителя і про світле минуле гуцулів, і про гетьмана Хмеля, і про запорожців...

Зерна, посіяні на добрий ґрунт, дали свої сходи. Із смуглявого, чорнобривого леґіня, спокійної і зрівноваженої вдачі, виростає народний герой.

Гомонить сива леґенда: коли Довбуш переміг сатану, до нього з'явився архангел Гавриїл і спитав, що він хотів би мати за свій добрий вчинок. Довбуш попросив зробити його сильним, щоб ніхто не міг його перебороти; метким, щоб за одним стрілом завжди влучав у намічене місце; щасливим, щоб у найгірших обставинах мав змогу помститися за людські кривди, і щоб жадна куля не поцілила його.

— Це все ти дістанеш, — сказав архангел, — тільки твоє останнє прохання може здійснитися лише наполовину: тебе можна буде забити, але тільки золотою або срібною кулею, посвяченою разом з дванадцятьма зернами ярої пшениці, яку подається священикові під час великих річних свят. А до того ще й над тою кулею мусить бути відправлено дванадцять служб у церкві (стор. 12).

Після цього Довбуш, дібравши леґіні, вступає у двобій із кривдою.

„То не чорна хмара пливе по небозводі; то не буря виє в гірських прогалинах та прірвах; то не мороз потріскує соснами та розсаджує скелі — це Олекса Довбуш веде своє добірне військо: п'ятдесят, як один, гарних леґінів - юнаків, молодих, як весна; стрункиx, як тополя; сильних, як лев, звинних, як змія, і відважних, як орел" (стор. 22).

Маючи добре серце, Довбуш майже нікого не карав смертю, не хотів брати гріха на душу. До свого війська „він добирав таких, які йшли за ним не для розбою та особистої наживи, а задля помсти за кривди гуцулів. Напади Довбуша відзначалися правдивим лицарством" (стор. 47). Чим більша була небезпека, тим сміливіше йшов він назустріч їй. Довбуш був добрий стратег від природи. За ним ганявся по горах та ярах із своїми уланами граф Потоцький, а потім махнув рукою і наказав вертати до Коломиї.

На тлі карпатських гір, як спів трембіти, ніжний і чарівний, як леґіт вітру в пелюстках цвіту, променять світле й чисте кохання Довбуша і Дзвінки та муки серця Марічки...

Роман „Довбуш" повитий леґендами та народними повір'ями, читається легко, з непослабним інтересом.

Проте хотілося б, щоб автор показав більшу широту зображуваних подій і явищ, поступово, з наростанням розкрив глибину внутрішнього світу героя (це ж бо роман!). Тим часом лише наприкінці твору, коли Олекса Довбуш приходить до Стефана переговорити про долю Дзвінки, зринають у нього думки про сенс боротьби. Досі Довбуш не мав жадного пляну наперед. Йшов навмання. Лише тепер Довбушеві стало видно, що нищення окремих дідичів — півсередник, який принесе тільки хвилеву пільгу для гуцулів. Показуючи в кінцевому розділі розмову Довбуша з побратимом Василем, автор розкриває його мрії створити власне військо, щось на взір війська Богдана Хмельницького.

На наш погляд, авторові треба було наголошувати в романі не лише соціяльні моменти, як це роблять письменники по той бік греблі, але й національні, або, принаймні, їх поєднувати.

І ще одно: у творі кожне слово, кожен образ мають бути зважені, як золото. Якщо автор на восьмій сторінці каже, що молодий Довбуш знав околицю „як свою стару кишеню", а на 23-ій сторінці побратим Гнат, який супроводжує Довбуша до дідича Ходоровського, також „знав цю садибу, як свою стару кишеню", то такі недогляди збіднюють образовість роману, звужують мистецьку палітру. А твір саме тим і вражає, що іскриться яскравими образами та свіжими знахідками:..

... Чи ви були колинебудь на Чорногорі? — знову напрошується рефрен. Відвідати Чорногору з другого кінця світу нелегко, а пережити візію - видиво Карпат і добу лицаря гуцульського роду доступно кожному, хто розгорне книгу - роман „Довбуш"

М. Щербак

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

АПОСТОЛ ЄДНОСТИ

У „Свободі" з 3-го серпня 1965 р. ч. 140, у передовиці п. н. „Апостол Єдности" зацитовано деякі місця з листа Слуги Божого Митрополита Андрея до української віруючої інтеліґенції з 3-го березня 1942, в ось такому змісті: „греко-католик не може стати Київським Митрополитом" і що „Київський Митрополит мусить бути вибраний із православних чи автокефальних архиєреїв чи священиків". Митрополит Андрей писав: „Повна злука греко-католицького і українських православних віровизнань — це справа хіба дальшої майбутности..."

В статті, мабуть через брак місця, не подано закінчення речення, яке повністю звучить: „Київський Митрополит мусить бути вибраний із православних або автокефальних архиєреїв чи священиків. Коли б він був з'єдинений з Вселенською Церквою, всі ми, греко-католики, підлягали б йому, і я перший радо піддався б його верховній владі".

Щоб ще виразніше представити оцю правдиву покору християнську та безкорисність, треба навести ще й подібні слова Слуги Божого, які такі характерні для служіння Богові та своєму народові. „Ясна річ, що греко-католик не може стати Київським Митрополитом. А я не маю ні бажання цього достоїнства, ні фізичної змоги бути в Києві. Незабаром починаю 78 рік життя. Недугою хронічного запалення суглобів 12 років прикований до крісла, без змоги стати на ноги. Недуга позбавила мене майже всієї влади в правій руці, а кілька разів на рік, і то за кожним разом через кілька тижнів, я зовсім позбавлений влади і в лівій руці..."

Щойно повністю наведені слова Слуги Божого Андрея є справжнім та вірним взором Його духової постави до цієї важливої справи порозуміння поміж двома віровизнаннями українських Церков.

Василь Качмар
Гантер, Н. П.

З ПРИВОДУ ТИРТЕЯ

У „Свободі" ч. 138 від 30 липня ц. р. в дописі „Мистецтво і політика" трапилась одна помилка. Автор допису (П. Я.), кінчаючи його, пише: „Політика вимагає ще багато інших талантів і здібностей. Але політика не погорджує поезією і мистецтвом. Поет Тиртей поміг своїми віршами перемогти спартанців". Насправді було якраз навпаки. Своїми віршами грецький поет Тиртей (жив у сьомому віці до Р.Х.) допоміг спартанцям одержати перемогу над мессенцями у другій мессенській війні (685-668 р. до Р.Х.). Протягом мало не трьох століть Спарта воювала з Мессенією — країною південної Греції. Під час другої мессенської війни, коли спартанці звернулись до Атен з проханням дати їм полководця, то атенці, на глум, послали їм поета Тиртея. Але він своїми палкими віршами викликав у спартанців мужність і волю до перемоги і Мессенія, що повстала була проти корміги Спарти, зазнала поразки.

Ол. Филипович
Міннеаполіс, Мінн.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО МОТТО ДО „ЧАРІВНИЦІ"

У „Свободі" з дня 6 серпня 1965 р. (ч. 143) появилась замітка п. Вадима Лесича в справі ніде не практикованої методи вжиття автором мотто в новелі „Чарівниця", яке то (мотто) було означене лише двома буквами, а не повним підписом поета.

В пресі і виданнях дуже часто можна зустріти означення мотто лише буквами, тому й я вибираючи для своєї новелі, як вінець мого твору, це прекрасне мотто, зовсім не мав наміру зробити щось прикрого поетові.

Коли ж поет, як видно з замітки, цим неприємно вражений, то я, в цій справі, прошу його прийняти від мене щирі вибачення.

Йосип Сірий
Милвокі, Виск.

КОСТРУБАТИЙ ПІВЕНЬ НА ПРИЛАВКУ

Один мій знайомий інженер недавно одержав однокімнатне мешкання, — розповідає 6 липня в „Молоді України" кореспондент із Запоріжжя. — Він вирішив зробити своїй дружині та маленькому синкові несподіванку. Перш за все малював у кімнаті стіни. Потім — меблі. З ними виявилося важче. Але через деякий час посеред кімнати стояв незграбний круглий стіл, а під стіною — канапа з високою спинкою.

Пізніше інженер купив шафу, замінив тимчасове розкладне ліжко залізним, придбав стільці та крісло із спинкою, точнісінько такою, як в автобусах.

Потрібні ще оздоби. Пішов до універсальної крамниці. Черга. На прилавку — кострубатий півень, попільничка з собакою, двійко голубів невиразного кольору, жовті мишенята, подібні до лисичок, а може то лисички, подібні до мишенят.

Кореспондент, який був разом з інженером, запитав:

— Навіщо ви торгуєте потворними речами?...

— А плян? Чим виконувати плян? — засмучено питає завідувачка...

Хтось саркастично пожартував:

— Диви який, а ти хотів за карбовання п'ятдесять копійок купити живого півня!...

Кореспондент, який пише про це, наголошуючи питання естетики та смаку, каже: „Я пішов з крамниці і дорогою згадував, що кілька років тому в Празі створено крамницю з гарантією на добрий смак. Чи можливо це у нас? Скажімо, із Запоріжжі, Дніпропетровському, Кіровограді?"...

Іван Боднарчук

НІЧНА БРИҐАДА

На Красноармейській робітники перебудовують бульвар. Почали десь із ночі. Як віддзенькав останній трамвай, померкли у вікнах вогні і бульвар освітили ліхтарі, десь з заулка двома рядами в уніформі арештантів, з рискалями й ліхтарками на грудях, з підсвистом у такт кроку, вимаршувала арештантська бриґада. Біля монументів вождів, зірвалось насвистування — втихли кроки. Якусь мить тиша, а потім, кроїлась ніч — дзенькотом рискалів. Земля хрупостіла й дихала холодом. Копали. Докопувались до заґратованих світанків. Крайчик неба проковтував зорі — багрянів. „Ой, червоно сонце сходить, червоно й заходить!"... Бриґада працювала. Квадратну площадку оформила в трикутник. Пам'ятник Леніна залишила в центрі — Сталіна зодягнула в мішок — вивозять кудись.

Сонце між дахами розіп'яло чорну парасоль — золотило дахи й тротуари. На хідники вийшли з заулків босі, з мітлами в руках, жінки. Сірими стовпами в небо знявся ковпіт. Біля пам'ятників зібралась юрба дітей. Прохожі завертали голови, зникали, як перед громовицею. Їх турбував спокій робітників. Підсвистуючи кожний своєї, вони з таким спокоєм працювали, що здавалось, на долонях у них трави росли, квіти розвивались.

Зійшлись покурити.

— Скільки бронзи витрачено на цього ідола!...

— Скільки викривлено характерів!...

— Притуплено сердець!...

— Кажуть, що він-бестія, любив бабів...

— Яка ж там у нього любов могла бути? Скільки жертв на його душі, що чорна вона в нього була, мов комин навиворіть.

„Увага!" — умовкли. Дзенькнули рискалі, продовжувалось насвистування. Насвистування спліталось у мелодіях і ритмах.

Прохожі формувались у довгі-довгі — безконечні колони. Старі й малі, чоловіки, жінки й діти. Старі з викривленими обличчями, дівчата посивілі, діти малі - постарілі, босі й напів-нагі. Матері несли дітей на руках, при відкритих грудях... В очах запеклася кров, в устах — проклін. Колони проводило голосіння. Ішли кудись на далеке безхреске кладовище. Замість хрестів, несли в душі Христові терпіння.

— В мене матінка голодовою смертю в тридцять третьому...

— А по моєму батенькові слід десь на полях Сибіру пропав...

— Мого братіка кулями до стіни пришили...

— Мою сестричку на городі закопали...

— А мого коханого з конем у Дніпрі втопили...

— Ой пісні будуть!... Прекрасні пісні! В жадного народу таких не буде!...

На зустріч їм знімаються в небо кістяні скелі — білі, мов з цукру. Сіріють посолені безхресні поля. І чути далекі дзвони.

Біля робітників зупинилась якась жінка. Хотіла щось сказати, але кашель не дав — термосив нею, ціділась з рота біла піна. Залізне поруччя над мостом заржавіло від сльоз. На це поруччя спирались відсіяні від своїх родин — одинаки.

— Що зробите, любенькі, з цим ідолом? — запитала бабуня.

— Не ваше та й не наше діло, бабко!

— Не наше, кажете. А воно ж перед моїми вікнами. Від зір до зір було дивиться це страхіття нам у вікна. Подумати тільки — цілих двадцять років... Небіжчик закладав вікна подушками, ховався від світу, аж з розуму зійшов... Син спротивився — з тихим яром побратався. Чули? Кулеметним вогнем засвічував світанки. А невістка, шельма, покорилась! Задивилася на ці страхітливі обличчя та й потурчат — перевертнів наплодила!...

Відійшла покашлюючи. Робітники вкопані в землю, спершись на рискалі, якусь мить стояли задивлені на себе. А потім знов почалось насвистування.

Трибуну на площі сірими платочками обтулило гайвороння. На дахах і ринвах воркотали голуби. В казані кипіла смола, чорним зиґзаком просверлювала небо. І знов десь тут ця баба взялась. Цим разом уже з відром. Мов квочка, вела за собою на шнурочку п'ятірню діток. Тут то там зупинялась, розглядалась. Діти босі, перелякані, боязко, мов на страту підбігали за бабою, придержуючись шнурка. Вже близько коло робітників, стали ховатись одне за одного.

— Ану, дивіться на це каліцтво! Кому й навіщо воно тепер здалось! — заговорила.— Дайте мені свіжої персти на грядочку! — Підспівуючи, набрала персти у відра. Набрала. Потягла дітей за собою, мов гарбузят нанизаних на шнурочку. Заплаканих привела перед пам'ятник вождя. Склала їх рядком.

— Ану, плюйте на його! — Діти перелякано й недовірливо дивились на бабу. — Чого дивитесь на мене? Плюйте, кажу! Випльовуйте із себе оту їдь, що оселилась отрусю в ваших душах! — Кричала. Меншенькі ховались за старших. Найменший Василько розплакався. Старша сестричка зацитькувала: „Не плач, роби те, що баба каже!" — Діти нахилялись до статуї і спльовували. Баба кричала: „Випльовуйте із себе оту нечисть! Випльовуйте, бо тяжко Господь покарає вас! Ходитимете сліпцями по божому світі й світу Божого вам не бачити, й ніде вам пристанівку не буде, бо неспосібні будете чинити добра, тільки зло! І проклони впадуть на вас і не буде у вас потомства, буде тільки один великий гріх і одна велика кара!..." Воркотання голубів зливалось із краканням ворін над дахами.

Вела їх на шнурочку в колоні з відром землі в руках. З урочистим спокоєм арештанти вкладали свіжі травники, насаджували квіти, зрошуючи водою, а колони посувались без кінця і краю і здавалось, що це не люди, а мерці з-за могил; висотують з землі нечувані ще пісні, а за піснями — нові колони — молоді й дзвінкі, десь з далека-далека йдуть!

У ВАШИНҐТОНІ, Д. К.

ВІДЗНАЧЕННЯ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Вашинґтон. — Тиждень Поневолених Націй розпочався у Вашинґтоні 17-го липня в год. 9.30 ранку в готелі Шеретон Парк — зустріччю — низки видатних американських прихильників концепції розвалу російської імперії, численних українців, мадярів, в'єтнамців, корейців, китайців, литовців й інших. Як завжди з-поміж представників поневолених народів переважала численна наша патріотична громада з Вашинґтону і Балтимору, звідкіля прибули теж у народніх строях наші сумівки, які роздавали листівки Приятелів АБН в Америці, виготовлені українською станицею ПАБНА у Вашинґтоні.

Урочистість була підготовлювана Головним (Краєвим) Комітетом Тижня Поневолених Народів у співпраці з місцевим Комітетом Вашинґтону при всебічній активній підтримці ПАБНА. Як бесідники були передбачені спікер Палати Репрезентантів Джан МекКормік, китайський міністер Сампсон С. Шен, в'єтнамськиє шярже д'аффер Пгам Кгац Рау, представник національних кубинців, та „інтернаціонально відомий незвичайний промовець", як заповідала програма. — Виявилося, що цей промовець — голова ЦК АБН Ярослав Стецько. Достойний конґресмен МекКормік не зміг прибути через смерть амбасадора А. Стівенсона.

Вашинґтонська станиця ПАБНА виготовила декілька тисяч листівок для відмічення Тижня Поневолених Націй, в яких з'ясовує основні концепції АБН.

Перед готелем, де відбувалася маніфестаційна зустріч, стояли автомашини з транспарентами: „Пошукується шефа КҐБ — Шелєпіна — скритовбивника Бандери", „Вільна Україна — шлях до тривалого миру в світі", — „ПАБНА підтримує закон Конґресу ЗДА про Поневолені Нації", „Вимагаємо політики визволення — а відкидаємо політику коекзистенції з Москвою і комунізмом" і т. п. На вантажну автомашину покладено величезне мальовило російського ведмедя, який збирається нападати на світ, а його ланцюгами здержують поневолені народи, здержує АБН, що приготовляє йому кінець. В центрі мальовила стоїть напис Україна, як головна протиросійська сила, і інші поневолені народи, вичислені по-йменно. Автомашини з цим мальовилом, — оформленим по мистецьки — і численними транспарентами об'їздили місто, та звертаючи прохожим увагу, давали листівки АБН.

Треба відмітити, що успіх імпрези завдячує головно ПАБНА її організаторам на терені Вашинґтону — д-рові М. Данкевичеві, голові станиці ПАБНА у Вашинґтоні, інж. В. Маєвському, голові Відділу ООЧСУ у Вашинґтоні, п. Т. Царикові, голові Відділу ООЧСУ в Балтиморі, мґр. Р. Сербинові, п. С. Бойчукові й іншим прихильникам АБН.

Маніфестаційна зустріч почалася в год. 9.30. За президіяльним столом були: Я. Стецько, представник віце-президента Гомфрі — мр. Джул'ю Каґн, в'єтнамський шарже д'аффер П. К. Рау, кубинський представник, генеральний секретар Головного Комітету Тижня Поневолених Народів — Д. Л. Міллер (керівник зустрічі), парох української католицької церкви „Святої Родини" у Вашинґтоні — о. Т. Данусяр, протестанський священик — Б. Б. Ментурн, та голова Комітету ТПН міста Вашинґтону — Р. Рассел. На маніфестаційній зустрічі був приявний теж сеньйор українських політичних діячів п. П. Задорецький, близький співробітник сл. п. полк. Е. Коновальця.

Маніфестаційну зустріч відкрито спільною молитвою, яку провів священик Б. Б. Ментурн, а приречення вірности ідеям боротьби за свободу провів полк. В. Рибак.

Проклямацію президента Л. Б. Джансона з нагоди Тижня Поневолених Націй прочитав керівник зустрічі Д. Д. Міллер, а голова місцевого Комітету Р. Рассел прочитав проклямацію комішенерів міста Вашинґтону.

Пан Міллер прочитав два привітальні листи для зустрічі. один від головиУККА проф. Лева Добрянського, а другий від федерального посла німецького парляменту та колишнього міністра проф. д-р Т. Оберлендера.

Д-р Оберлендер писав: „Я глибоко вірю, що з'єдиненим фронтом усіх волелюбних людей ми мудемо спроможні здобути волю для людини і національну незалежність для народів уярмлених безбожницьким большевизмом".

Промовців представляв пан Міллер.

Першим промовляв провідник кубинських повстанців, який під теперішню пору бере активну участь у визвольній боротьбі проти комуністичного режиму Кастра.

Центральною точкою програми була промова голови ЦКАБН Ярослава Стецька, що своїм змістом і формою захопила приявних. Виголошена поправною англійською мовою порушила вона низку актуальних і засадничих проблем світової політики і зокрема ситуації України й інших уярмлених в СССР народів.

Ярослав Стецько висловив у дуже тактовній формі, — за приявности представника віце-президента Гомфрі — критичні завваження відносно політики державного департаменту і висунув низку практичних суґестій щодо політики уряду ЗДА у відношенні до уярмлених націй, зокрема в СССР.

„Як може — питав прелеґент — в'єтнамський народ бути захоплений війною у В'єтнамі, коли заздалегідь обмежено її ціль 17-ою паралелею, замість дати йому велику візію соборного незалежного вільного В'єтнаму? Замість того, щоб заохотити північних в'єтнамців повставати проти тиранів, зразу спиняється їх розмах і обмежується мету — накиненою їм паралелею 17!? Чому всього В'єтнаму, всієї Кореї, десанту на континент Китаю, — не ставити у плян дії?

А передусім — кликав він — чому не атакувати центру всього зла Москви — і не дати підтримки Україні та іншим уярмленим в СССР націям — що творять ключ перемоги, ахілеву пяту імперії?".

Поодинокі місця промови були перервані, американськими слухачами зокрема, бурхливими оплесками.

Прелеґент висунув концепцію спільного фронту великодержав Заходу з поневоленими народами проти обох тираній — Росії і червоного Китаю.

Прелеґент підкреслив, що вже ніяка сила не врятує від упадку царство деспотів СССР. Нова сила виходить на арену історії — АБН, що є єдністю людей одної ідеї, одного духа, одної моралі, хоч різних націй, які змагаються за перемогу ідеї волі, правди, Бога, національної незалежности. Єдности прагне АБН також, але не з капітулянтами і не з лакеями Москви. Єдности героїв, борців, мучеників за великі шляхетні ідеї.

Після голови ЦКАБН промовляв в'єтнамський шарже д'аффер П. К. Рау, який звернув увагу на труднощі боротьби своєї країни.

Кінцевим промовцем був сам керівник зустрічі пан Міллер, який говорив про принципи і цілі закону про Поневолені Народи. В своїому слові він апелював до присутніх удатися після закінчення зустрічі під пам'ятник Шевченкові, до духа ідей, до якого апелював теж Голова АБН, як вдохновенника нашої епохи.

Маніфестаційну зустріч закрито спільною молитвою, яку провів парох української католицької церкви о. Т. Данусяр.

Під час і після маніфестаційної зустрічі роздавано листівки ПАБНА, АБН Кореспондент, українські англомовні видання, які із заціклавленням розхоплювала американська публіка.

Тиждень Поневолених Націй у ЗДА — це доказ, що час ізоляції минув, це перемога концепції АБН.

Це добре, що піднімають її і ті, що ще вчора не розуміли її.

Можемо бути горді на те.

Пресове Бюро ПАБНА
Вашинґтон, Д. К.

● **Відвідувач одної лондонської галерії образів**, сам маляр, ствердив, що образ модерниста Реберта Равшенберга, випозичений з Нюйоркського Музею модерного мистецтва, висить „догори ногами". Управа тієї лондонської галерії перевірила твердження того відвідувача-артиста на фотознимці того образу і признала йому правду. Темою образу було Пекло з Божеської Комедії Данте.

● **КНИЖКИ** ●

ДЕ КУПИТИ?

Вас. Чапленко: Їсько Ґава (сатир. повість) $1.25; Бор. Грінченко: Твори (два томи) $3.85; В. Короленко: Вибране (368 ст.) $2.15; Ол. Гончар: Людина і зброя (роман) $1.85; Еміль Золя: Мрія (повість) $1.00; М. Твен, Ч. Уорнер: Позолочений вік (повість) $2.20. Адреса: I. Manylo, Wolosozar P. O. Box 472 Vineland, N.J., .U.S.A.

Пластуни успішно перевели гірсько-летунський та морський табори

Від 3 до 18 липня відбувся у прекрасній околиці адерондських гір „Гірсько-летунський і Морський пластовий табори". Підготовкою та переведенням зайнялися старші пластуни ЗДА та вперше перевели цього роду вишкільні табори для старшого юнацтва.

Перед відкриттям вишколу пл. сен. о. Богдан Смик, пластовий капелян, відправив Службу Божу і спільно з пластунами молив Господа Бога про ласкаву опіку над таборами. По перевірці виряду і останніх конечних закупів всі пластуни переїхали автами і човнами на Зелений Острів на озері Індіян, де переночували. В неділю ранком всі учасники були поділені на три групи, з яких кожна переходила п'ятиденний вишкіл у кожнім вищезгаданім таборі.

Табір летунів був розташований під шатрами на невеликім летовищі над берегом озера Пасіка. Командантом (капітаном) летунського табору був кр. кмнд. пл-ів ст. пл. Славко Лучкань, Ч. М. До диспозиції табору був сильний, новий чотирнособовий літак, яким юнаки відбули ряд летів над українськими оселями: Союзівка, Вовча Тропа, СУМА, Бобрівка та приземлювалися на летовищах Н. Йорку, Ютики, Рочестеру, Боффала та інших. Літак був у повітрі приблизно 5-6 годин і кожний учасник табору керував літаком під час лету та перейшов короткий теоретичний вишкіл летунства.

Приблизно 30 миль на схід від озера Пасіка, на двох острівцях озера Індіян розташувався табір морського пластування „Ойґен 2" під командою пл. сен. Володимира Пилишенка, Ч. М. — капітана табору. В морськім таборі перейшли юнаки вишкіл веслування, вітрильництва, їзди моторівками, сиґналізації, підводного плавання, риболовства та відбули одноденні прогульки небезпечними дорогами.

Мандрівка гірського табору відбувалася між тереном летунського і морського таб. Учасники табору відбули одночасно також одноденний курс альпіністики під проводом коменданта табору ст. пл. Богдана Клюфаса, Ч. К. та булави, яка складалася з членів 1-шого куреня УСП „Бурлаки".

Булави летунського і морського таборів творили члени 25 куреня УСП „Чорноморці", котрі минулого року організували такі табори та мали вже певний досвід в летунстві та плавбі. Околиці нашого таборування були переповнені природною красотою, чаром, дикою звіриною і ... дошкульними комарями. З таборових кухонь постійно треба було виганяти менших звірят, які безцеремонно запрошувалися до наших скромних харчів, а раз поблизу табору летунів пластуни загнали ведмедя на дерево.

Під час двотижневого таборування пластуни пережили багато невигод, пригод і цікавих непередбачених зустрічей. Одною з цих зустрічей була зустріч з російськими скавтами-еміґрантами, які таборували приблизно 10 миль від українського табору. Пластуни обмінялися з ними відвідуванням таборів. Російські скавти гостили нас добрим борщем а при ватрі співали нам українські пісні (Думи мої ..., Розпрягайте, Взяв би я бандуру ... та інші). Таборували вони спільно (дівчата і хлопці в числі 120 учасників).

Другою цікавою подією була гостинність одної польської родини, яка дуже стала нам у пригоді під час бурі на озері Індіян. Юнаки були віддалені далеко від островів та довго боролися проти сильного вітру, дощу і хвиль. Мокрі до кости і голодні були запрошені до теплої колиби, де загрілися гарячою, а до того смачною юшкою та чаєм цієї милої польської родини.

Одним словом „поляки направо, москалі наліво" — співали юні пластуни, нагадуючи собі милі спомини про зустріч і з одними і з другими.

На таборах були пластуни з далеких від себе пластових осередків: Едмонтону, Вінніпеґу, Торонта, Шикаґа, Філядельфії, Ню Йорку, Гартфорду, Сиракюз, Рочестеру, Клівленду та інших.

В булаві морського табору був кмнд пл-ів далекої Арґентини ст. пл. Володимир Іваник, відвідав табір куріний старшопластунського куреня „Чорноморці" ще дальшої Австралії ст. пл. Микола Добродій, Ч. М.

З Крайової Пластової Старшини відвідав табори голова КПС пл. сен. Юрій Ференцевич і пл. сен. Михайло Пежанський, який одночасно і фільмував табори. Ціллю цього роду таборування було запізнати старших юнаків-пластунів зі всіх пластових осередків з різноманітністю можливостей пластування та дати їм короткий вишкіл у гірськім мандрівництві, летунстві та морськім пластуванні.

Помимо багатьох перешкод згадані табори осягнули свою ціль 22 пластуни-юнаки успішно закінчили вищезгаданий вишкіл і веселі (також втомлені) повернулися до своїх осередків, щоб там поділитися зі своїми друзями-ровесниками здобутим досвідом і плянами на майбутнє.

Вол. Пилипенко
пл. сен.

ЩОБ ХЛІБОРОБ БУВ ПОЕТОМ...

Учитель Микола Кагарлицький з села Кривошиїні Сквирського району за Київщині пише про талант хлібороба („Радянська Україна" з 7 липня). „Чому людина стає великим ученим, митцем, скульптором, поетом? Чим відрізняються ці люди? Талантом? А що таке талант? Уміння побачити те, чого не побачили інші. Почути те, чого не почули інші. Зрозуміти те, чого не зрозуміли інші.

Звідки береться це вміння? Де його джерело? Його джерело — це здатність людини здивуватися. Здивуватися формі листка, кольорові, льотові бджоли. Здивуватися і спитати самого себе: „Чому?" І захотіти відповісти на це питання.

Це про вченого, митця, скульптора, поета. І кожен, звичайно, думав: а чи потрібне таке вміння бачити світ прекрасного для хлібороба? Так, потрібне, якщо ми хочемо, щоб хлібороб був поетом у своїй справі"...

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

ЗІРКА Х. КУШНІР ЗДОБУЛА СТУПІНЬ БАКАЛАВРА ПСИХОЛОГІЇ

Зірка Х. Кушнір дочка Юліяна і Ярослави Кушнірів з Рочестеру, Н. Й. була однією із 1 400 випускників Рочестерського Університету, які одержали наукові ступені 6-го червня 1965 року. Зірка Кушнір належала до найкращих студентів університету і здобула в цьому році ступінь бакалавра (кандидата наук) з психології.

Вже в середній школі ім. Френкліна вона одержувала стипендії за надзвичайні поступи в науці, в тому й стипендію Ню Йорк Стейт Ріджентс. Вона була постійно на „списку декана", тобто одною з найкращих студенток університету і здобула ступінь бакалавра з відзначенням. Була теж членкою — „Фі-Бета-Капа".

Зірка буде продовжувати студії на Корнельському Університеті в Ітаці, Н. Й., для осягнення ступеня доктора. На ці студії одержала вона стипендію — „Нешенел Фелловшіп".

Зірка Х. Кушнір

Зірка Кушнір є членкою Українського Народного Союзу, в якому належить до 367-го відділу, Т-ва „Запорозька Січ". У цьому відділі є вже четвертий рік предсідником її батько, Юліян Кушнір.

В. П.

ДІТРОЙТ, МИШ.

УСПІХИ МОЛОДІ, ЩО ВИВЧАЄ ФОРТЕПІЯНОВУ ҐРУ

18 і 24 червня ц. р. учні п-і Ірини Решетилович складали іспити з гри на фортепіяні перед призначеним Національною Ґілдою Учителів Фортепіяну екзамінатором — проф. університету в Гюстен, Тексас, Робертом В. Нельсеном.

До іспиту було зголошених шість учнів української національности, а саме: Євгенія Євич, Ірина та Галина Івасюк, Христина Прокопович, Орест і Христина Филипів.

Панна Є. Євич склала іспив з курсу Коледж-А. Вона була відзначена золотою медалею ім. Падеревського (медаля на державній ленті з виритим прізвищем панни Є. Євич), за високі оцінки: 95% і вищі на протязі десяти років. Рівночасно панна рову стипендію НҐУФ.

Від року панна Євич є студенткою Музичного Відділу у Вейн Університеті в Дітройті.

Учениці Середнього Курсу — Секція „А" — Ірина Івасюк, „В" — Галина Івасюк, Секція „С" — Христина Прокопович — одержали оцінки 93.5 до 96%.

Орест Филипів — уч. 12 кл. Української Вищої Школи ім. Неп. Зач. Пр. Діви, склав іспит з останнього року „Коледж Препараторі" на 97%.

16-го травня О. Филипів грав на Реситалю Визначних Учнів, вибраних Дітройтською Ліґою Музиків.

Цьогорічна ґрадуантка Української Вищ. Школи ім. Н. З. Пр. Діви — панна Христина Филипів склала дипломовий іспит з фортепіянової гри та обов'язкових предметів на 95% і є прийнята на студії до Мері Ґров Коледжу в Дітройті.

І. Р.

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Земляками і Приятелями, що наша Найдорожча і Незабутня СЕСТРА, БРАТОВА і ТЕТА

сл. п. АННА ДЕМЧИШИН

ненадійно відійшла від нас у Вічність, дня 4-го серпня 1965 року, проживши 78 років, і була похована в East Galway, N. Y., біля могили Її Покійного Чоловіка, сл. п. Луки Демчишина.

Про що в глибокому смутку сповіщають:

МАКСИМ МИСЬКО, Брат з Родиною в Україні
КАТЕРИНА і КОСТЬ ЗВІРКО, Братова і Шваґер з Родиною в East Galway, N. Y.
ВАСИЛЬ МИСЬКО, Братанич з Родиною в Канаді
ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ, Сестрінок, Ню Йорк

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра **ЯРОСЛАВА СУШКОВА**
на цілі НТШ в Сарселі $30.00 зложили —

ФЕДЕВІ
І. ЛУДЗАК
В. і М. САДІВНИК
М. і Л. ГРИЧАНИК
Х. і Б. БЛАЖЕНКО

СПОРТ

Редагує В. Соган

ФУТБОЛІСТИ УСК-у ГОСТЯМИ СОЮЗІВКИ

В неділю, 15-го серпня, Український Народний Союз гоститиме на своїй відпочинковій оселі, Союзівці, змагунів футбольної дружини Українського Спортового Клюбу з Ню Йорку, цьогорічних чемпіонів - переможців гри за Чашу ЗДА 1965 року. Футболісти УСК-у будуть почесними гостями на недільному обіді в гостинниці Союзівки і там будуть представлені численним приявним на Союзівці гостям. Це прийняття є вже традиційним вшануванням визначних спортовців, які здобувають славу українському імені у спортовому світі.

ТЕНІСОВІ І ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ УСЦАК НА СОЮЗІВЦІ

Першості Укр. Спортової Централі Америки і Канади в індивідуальній грі тенісу та в плаванні відбудуться в трьох вільних днях, получених з Днем Праці, тобто в суботу, неділю і понеділок, 4-го, 5-го і 6-го вересня ц. р. Це будуть вже десяті тенісові першості, які започаткували українські спортові діячі в ЗДА і Канаді десять років тому за ініціятивою Карпатського Лещетарського Клюбу під проводом інженера Богдана Рака. В третьому дні цієї імпрези заплановані теж фінальні змагання за дружинову першість УСЦАК, якщо до того часу будуть розіграні такі ж першості на терені Сходу ЗДА і Півночі ЗДА та Канади.

Плавацькі змагання, до яких можуть ставати чоловіки, жінки, юнаки, юначки і навіть хлопці від 8-го року життя (все це окремі конкуренції), відбудуться в суботу, 4-го вересня на басейні Союзівки, починаючи від 4-ої години по полудні.

Першунам тенісу, як і плавання, будуть вручені нагороди, що їх уфундували: УНСоюз, „Свобода". Союзівка, „Український Тижневик" і п-і Марія Душник.

НОВЕ ФУТБОЛЬНЕ ГРИЩЕ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Згідно з інформаціями, Управа цього міста постановила збудувати нове футбольне грище поблизу української католицької катедри Непорочного Зачаття. Цю спортову площу збудує місто коштом $150 000. Нове грище буде б призначене в першу чергу для футбольних змагань, тому й можна сподіватися, що воно стане місцем змагань футбольних дружин української молоді Філядельфії. — Українські спортові діячі, які вистаралися про те, щоб місто придбало футбольне грище, роблять дальші старання, щоб це грище називати спортовим полем Тараса Шевченка. Велика заслуга у доведенні до реалізації цього проєкту належиться панам Василеві Буневі і Олександрові Яремкові.

ЗДА — ПОЛЬЩА 177:150

Збірна ЗДА відбула вже другі міжнародні легкоатлетичні змагання у своєму європейському турне. Після поразки в Києві американські атлети здобули гарну перемогу з рахунком 177:150 над репрезентантами Польщі. В конкуренціях чоловіків перемога американців була самозрозумілою, хоч і різниця в точках була невелика (118:93). Натомість перемогу американок над полькaми з рахунком 59:57 вважають великим успіхом ЗДА. В цих міжнародних змаганнях осягнула полька два нові світові рекорди: Іріна Кіршенштайн пробігла 200 метрів в часі 22.7 секунди і ця сама 19-річна атлетка пробігла також 100 метрів у рекордовому часі 11.1 секунди. Час бігу на 100 метрів був в дійсності дорівнянням раніше встановленому часові американкою Вайомія Таюс, але цього її осягу ще не затверджено, як нового рекорду.

ЩЕ ПРО ЗМАГАННЯ ЗДА — СССР

Американські спортовці і їх провідники оправдують свою першу поразку в традиційних вже легкоатлетичних змаганнях із репрезентантами Совєтського Союзу саботажем, який управляли у відношенні до американських атлетів совєтські чиновники в Москві і Києві. Як твердять американські репрезентанти, їх довго придержували совєтські представники на летовищі та в місті Москві та непотрібно возили з летовища до міста, а потім назад на летовище, щоб відлетіти до Києва. Вже по приїзді на летовище в Києві американським атлетам прийшлося знов вичікувати годинами, спершу на транспорт з летовища до готелю в Києві, а після того ще дві години у вестибюлі готелю, заки призначено їм кімнати.

Не можна теж забути, що багато причинилося до невдачі американців постійне непорозуміння, чи правильніше таки ворожнеча, між двома американськими організаціями — союзами спортовців атлетів. Склад американської легкоатлетичної дружини був далеко неповний і не найкращий, бо багато спортовців з різних причин не могли, чи не мали дозволу брати участи в цих престижевих міжнародних змаганнях.

Атлети Совєтського Союзу були старанно підготовані до цієї зустрічі, щоб відплатитися за гірку поразку своїх репрезентантів у Лос Анджелесі в минулому році. Крім цього атлети Совєтського Союзу відбувають постійно інтенсивні тренінги в місті Алма Ата, у Казахстані. Це місто положене високо в горах і тому тренування на такій висоті атлетів підготовляє їх добре до Олімпійських Ігрищ, які мають відбутися в 1958 році в СР на змаганнях із ЗДА в Києві брало участь чимало зовсім нових молодих змагунів. Серед них вибивався молодий українець, Михайло Стороженко, переможець у десятизмагу і його земляк Віктор Кудинський, переможець в бігу на 3 000 метрів, вихованець київського тренера Івана Токаря.

***

Останні вислідя „України"

Україна — Віндзор 0:2
Україна — Хорват. С. К. 2:0
Україна — Абрізі 3:0

Після останньої програної футболістів „України" з дружиною Віндзору провід ланки провів деякі зміни в складі першої дружини, особливо в лінії нападу. Звільнено змагунів: Крука, Салліванa, Вайпрайта та Свейна, а їхні місця в дружині зайняли юнаки „України". В новому складі вже дві чергові гри виграла дружина „України". Ворота для „України" здобули: Довгалюк (2) у зустрічі з хорватами, та Рея (2) і Бітті (1) в зустрічі з „Абрузі".

Теперішній склад футбольної дружини СТ „Україна", Торонто: Фляк, Чернявський, Армстронг, Девид, Келлі, Бідяк, Бремен, Довгалюк, Скоцень, Рея, Петерсон, Бітті і О'Ніл.

В табелі Національної Ліги веде „Гакоах", маючи в тринадцяти грах вісім перемог, чотири нерішені і одну програну, які складаються на 20:6 точок і 35:12 воріт. Дружина „України" відбула на одну гру менше і стоїть на другому місці з 8 виграними, 2 нерішеними і 2 програними. „Україна" має 18:6 точок і 26:8 воріт. В Національній Лізі Торонта змагаються 12 дружин.

ПРОФЕСІЙНА ЛІГА

Вислідя:

Монтреал — Гемилтон 3:1
Торонто Сіти — Рома 3:1
Італія — Рома 3:3

В показнику Професійної Ліги веде „Італія" завдяки кращому відношенню воріт від Монтреалу, бо обидві дружини мають досі по 21 здобутих точок. Дальші місця у Професійній Лізі займають: „Рома" — 14 точок; Гемилтон — 13 точок; Торонто Сіти — 5 точок.

О. Стецьків

***

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІГА

„Польонія", Битом — „Дукля", Прага 2:0

Ню Йорк, 8-го серпня. — Футболісти з Польщі, які здобули без одної програної першість Другої Дивізії МФЛіги, дальше вдержали досі непереможний похід по лаври цьогорічного чемпіона МФЛіги і по Чашу Америки. Після двох перемог над доброю дружиною збірної НАФСоюзу „Ню Йоркерс", поляки доказали це однієї штуки: виграли перші фінальні змагання за Чашу Америки з дружиною „Дукля" з Чехо - Словаччини, яка вже чотири роки держить цю Чашу в своїх руках.

В цій зустрічі з „Дуклею" поляки виявилися значно зішидшими та більше витривалими. Це можна пояснити віком змагунів „Дуклі", які мають великий змаговий досвід та техніку, але не могли дати собі ради з агресивними футболістами „Польонії".

До перерви вислід ще був безворітний і в першій півгрі ясно визначались чехословацькі футболісти кращою технікою та зрівноваженою і пляновою грою цілої дружини. Гарні акції „Дуклі" не мали викінчення добрими стрілами по воротах.

Після перерви польські футболісти чим раз більше доходили до голосу завдяки своїй швидкості. Обидві ворота здобула „Польонія" із вільних ударів. Авторами воріт були Банась і Гжегорчик. Ця перемога футболістів сателітської Польщі дає їм добру нагоду відібрати від сусідів і товаришів сателітської недолі, чехо - словацької „Дуклі", чемпіонат і Чашу Америки. Очевидно, рішальними є другі змагання цього фіналу, в яких треба „Польонії" здобути принаймнеше нерішену, щоб вийти чемпіоном і власником Чаші.

Роксана Д. Оренчук закінчила студії в Університеті Санта Кляра

В університеті Санта Кляра закінчила студії 12-го червня Роксана Дарія Оренчук. В історії розвитку нашої громади ця подія є замітна тим, що Роксана, — це перша українка, яка закінчила цей університет, написавши кінцеву працю з вибраного періоду історії України.

Життя Роксани є виблиском того буревійного періоду другої світової війни, коли десятки тисяч дітей її віку на плечах своїх матерей мандрували в нову країну, не усвідомлюючи собі, чому саме їхні мами вибрали таки безмежний т в е р д и й шлях. Народилася вона в Кам'янці Струмиловій в 1943 році. Ще заки вона побачила новий світ, її батька арештували німці, і вона вперше його побачила аж в липні 1945 р. Ці найбільш критичні хвилини свого життя вона ділила зі своєю мамою Ярославою. Кількамісячною дитиною переїхала до Чехословаччини, а з прибуттям туди москалів з труднощами продерлася до Німеччини, де осіла в Мюнхені, вивчуи там до травня 1949 р.

Тоді переїхала зі своїми родичами до Америки. По трьох місяцях побуту тут вписалася до публічної школи, не знаючи англійської мови. Це теж один із маркантних моментів її життя. Учителька заявила, що скільки вона не буде робити поступів науці, то по кількох місяцях віддасть її до садочка. По одержанні першого свідоцтва родичі прочитали таку заввагу: „Роксана добра учениця, але забагато говорить".

Дальше життя поплило стереотипним шляхом школяра. Праця в школі і в Пласті, бо кожні вакації переводила вона в пластових таборах Гартфорду, Іст Четгем і Шикаго. По переїзді в Каліфорнію Роксана завжди була активною в українській громаді. Вела недільне навчання української мови для наших дітей, давала доповіді для нашої громади з нагоди різних національних роковин і підготовляла імпрези розривкового характеру. З-го липня вийшла заміж за інженера Ярослава Даціа і переселася до Сан Франсіска. Роксана плянує вчити в коледжі, тому не переривас студій і продовжуватиме їх для осягнення вищого наукового ступня в університеті Сан Франсіска. Зі союзовою родиною Роксана є пов'язана від шостого року життя. Осягнувши 18 літ, вона одержала зворот обезпеченої поліси, а відтак забезпечилась вдруге.

Роксана може послужити найкращим прикладом на те, які значення мають обезпеченеві поліси УНС у вихованні дітей. По закінченні Гайскулу, батьки Роксани одержали від УНС суму, яка покрила їм частинно університетську оплату. Хай приклад Роксани буде взірцем для всіх тих українських дітей, які мріють про вищу освіту і включать себе в союзову родину.

Ярослава Блищак

Поодинокі вислідя:

1) УЦПасейк — Чор. Січ 2:0 (15:3, 15:4)
2) „Ньоман" — УСКлюб 0:2 (6:15, 3:15)
3) УСКлюб — УЦПасейк 2:0 (15:4, 15:5)
4) УЦПасейк — „Ньоман" 1:1 (10:5, 16:14)
5) СУМА Ютика — Ч. Січ 1:1 (15:7, 5:15)
6) „Ньоман" — СУМА 2:0 (15:11, 15:5)
7) УСКлюб — Чор. Січ 2:0 (15:11, 15:3)
8) УЦПасейк — СУМА 1:1 (15:11, 7:15)
9) Чор. Січ — „Ньоман"
10) УСКлюб — СУМА 2:0 (15:11, 15:2)

„Плей — оф"

Укр. Спорт. Клюб Ню Йорк — БСК „Ньоман, Савт Рівер 2:1 (15:12, 14:16, 15:12)

Склади дружин:

УСКлюб Ню Йорк — І. Сохан, О. Наливайко, Р. Гринішак, А. Шаповалов, Б. Бартко, О. Попович, В. Роговський, З. Стахів.

БСК „Ньоман" — Ю. Наумчик, Ф. Бердак, Я. Всросов, Р. Голмацевіч, В. Максімов, С. Косцюк.

У. Ц. Пассейк — Ю. Ставничий, Б. Сірий, Б. Домарадський, Р. Макаренко, Б. Кобзяр, І. Герман, Р. Богонович.

Чорноморська Січ — Т. Тимчук, Ю. Колодій, Б. Гарасим, М. Гарматій, Е. Мандій, Р. Андрушків, Я. Турянський.

СУМА Ютика — І. Семеняк, В. Семеняк, В. Рабанський, М. Мельник, В. Пронів, М. Фалінський, М. Сенько.

Провідником цього успішного турніру був Г. Артюшенко із „Ньоману" а секретарем Ю. Станкевич, який також був представником ре. сорту "Belair-Miensk". Присутним на турнірі був д-р М. Снігуровик, ланковий відбиванки СУАСТ - Схід, який і суддював півфінальні змагання.

Роман Лисняк

***

ВІДБИВАНКАРІ УСК НЮ ЙОРК ПЕРЕМОЖЦЯМИ ТУРНІРУ НА БІЛОРУСЬКІЙ ОСЕЛІ

Глен Спей, Н. Й. — В суботу, 31-го липня ц. р. відбувся на Білоруській Відпочинковій Оселі в Глен Спей, Н. Й., відбиванковий турнір чоловічих дружин за перехідну чашу цього ж ресорту. Господарем турніру був Білоруський СК „Ньоман" із Савт Рівер, Н. Дж. Турнір був санкціонований ланкою відбиванки СУАСТ-Схід, членом якого є БСК „Ньоман".

В турнірі взяли участь 5 дружин: УСК Ню Йорк, УСТ „Чорноморська Січ" Нюарк, СУМА Ютика, Українська Централя Пасейк і БСК „Ньоман" Савт Рівер. Після розіграння змагань системою кожний з кожним по два сети (один сет — одна точка) у „плей-оф" зустрілися УСК Ню Йорк, який не програв ні одного сету і БСК „Ньоман" із трьома програними сетами (перед Україн, Централею Пасейк із 4-ма втраченими сетами). Після елегантних і на доброму відбиванковому рівні змагань, перемоцем у „плей-оф" вийшов УСК і тим самим здобув перше місце в турнірі.

ТАРЗАН, ч. 5 479. Тонґо відходить...

Задумлива група дивилася вниз в безодню, куди впав Рід.

Тоді Тонґо пирснув, звертаючись до пана джунглів. — Один злий загинув... Я йду тепер приєднатися до свого племени.

Поволі відійшов дивний хлопчище, роблячи великі стрибки. — Уявіть собі — життя з мавпами! — гукнув Фіппс. — Це не важко собі уявити, — сказав ніжно Тарзан.